

generel højredrejning omfattende alle klasser samt en venstredrejning i de mellemlags- og småborgerfamilier, der får ændrede klasseinteresser som følge af husmoderens overgang til erhvervsarbejde. Der kan dog også spores en tendens til, at ægtefæller i stigende omfang stemmer på forskellige partier.

Drude Dahlerup: Kvinderne – en ny vælgergruppe i Valg og vælgeradfærd, 1986.

Drude Dahlerup, lektor på Århus Universitet, belyser kvinders og mænds partivalg ud fra vælgeradfærdsforskningens data og deres valgdeltagelse.

Forskellene i mænds og kvinders valgdeltagelse er stort set forsvundet, deres partivalg er nu som før meget ens, den nyeste tendens at mænd stemmer lidt til højre for kvinder. De afgørende forskelle ses i mænds og kvinders politiske deltagelse og indflydelse. De mest betydningsfulde langsigtede tendenser er, at problemer fra den tidligere »privatsfære« nu bringes ind på den politiske arena, formidlet via en øget kvinderepresentation i politik, og at unge kvinder synes at være mindst lige så politisk aktive som mænd.

Lise Togeby: Politiseringen af kvinder og kvindespørgsmålet i To folketingsvalg.

Lise Togeby: Politik, også en kvindesag, 1984.

Udviklingen i de seneste 20 år er undersøgt i studiet fra 1990. Kvindernes politiske deltagelse steget stærkt siden 1960'erne og er nu på samme niveau som mændenes. Samtidig har kvindernes politiske holdninger og partivalg bevæget sig mod venstre sammenlignet med mænds. Kapitlet giver en række detaljerede analyser af kvinders politiske holdninger og vælgeradfærd ved valgene i 1987, 1988.

I »Politik, også en kvindesag« har Lise Togeby rapporteret fra projektet Den politiske socialisering og den politiske deltagelse i ungdomsårene.

Udgangspunktet for undersøgelsen er formodning om, at de ændrede livsvilkår har ændret kvinders politiske deltagelse, at der er en øget politisk deltagelse blandt kvinder.

Togeby beskæftiger sig med kvinders politiske deltagelse, som defineres bredt og ikke kun er valgdeltagelsen.

Data stammer fra en interviewundersøgelse af unge mennesker i Århus Amt i 1979. Konklusion: At kvinder deltager lige så meget i det politiske liv som mænd, ensartetheden forbundet med en svag tendens til kønsspecifik speci-

alisering, som især viser sig blandt de meget politisk interesserede unge.

Ole Tonsgaard: Vælgervandringer og vælgerusikkerhed i To Folketingsvalg.

Heri forsøger forfatterne at komme bag om de officielle valgtal og analysere vælgerens egne oplysninger om, hvornår beslutningen om partivalg blev truffet.

Han konkluderer, at omkring 3/4 af alle vælgere stemmer på det samme parti ved to på hinanden følgende valg. 3/4 af alle vælgere har en såkaldt anden præference, hvilket vil sige, at de er villige til at udtrykke sympati for et andet parti. En analyse af andenpræferencerne viser, at partiernes placering på en højre-venstre-dimension ikke kan opretholdes i denne forbindelse.

Ole Tonsgaard: Højre og venstre i dansk politik. Han konkluderer, at denne ideologiske dimension er en realitet i den forstand, at næsten alle vælgere har en ideologisk selvopfattelse, og at der inden for de enkelte partiers vælgerkorps er en betydelig grad af overensstemmelse mellem de ideologiske selvplaceringer, men vælgerens vandringer lader sig ikke forklare ud fra en højre-venstre-dimension.

Tillid/mistillid til politikerne blandt vælgerne.

Palle Svensson: Vælgerens syn på det danske demokrati i To folketingsvalg.

Han tager spørgsmålet op, om Danmark befinder sig i en politisk krise af en sådan karakter, at selve demokratiet er i krise. Bygger på data fra 1987, der måler vælgerens tilslutning til den demokratiske styreform og dens værdier konkretiseret ved tillid eller mistillid til politikere, tilfredshed med demokratiets funktion, holdning til det repræsentative princip.

Analysen viser, at der findes en del mistillid til politikerne og en del utilfredshed med demokratiets funktionsmåde blandt vælgerne. Men mistilliden har været stærkt svingende, og i international sammenhæng er utilfredsheden lav. Styreformens grundlæggende værdier finder bred tilslutning. Hovedkonklusion: »At det ikke er særlig velbegrundet at hævde, at det danske folkestyre er i krise«.

Forholdet mellem befolkning og politikerne – tillid, mistillid er undersøgt i Rockwool-fondens forskningsprojekt. Forskerne foretog deres egen spørgeskemaundersøgelse, og efterfølgende blev et mindre antal vælgere interviewet. Resultaterne findes i Vi og vore politikere bl.a. i 2 kapitler af Jørgen Goul Andersen.